

A Józsa Judit Galéria kiállításai az Ars Sacra Fesztiválon

2025.9.13-21.

1. Józsa Judit: „Magyar Nagyasszonyok I-III.” (Állandó kiállítás) rövid ismertetője:

Józsa Judit hosszú ideig érlelte a magyar nagyasszonyok megfogalmazásának gondolatát, olyan asszonyokét, akik a magyar történelem alakításában jelentős szerepet játszottak és akiknek a legtöbbet köszönhet a nemzet. Bármilyen hihetetlen, de még egyetlen magyar művész sem dolgozta fel és mutatta be őket tematikus csoportban. Több mint tizenhárom évnyi kutatómunka és anyaggyűjtés után, ma már történelmünk kiemelkedő személyiségű asszonyai közül láthatjuk kiállítva többek között *Emesét, az Árpádházi Szenteket, Ráskay Lea kódexmásolót, Kanizsay Dorottyt, Lorántffy Zsuzsannát, Bornemissza Annát, Zrínyi Ilonát, Árva Bethlen Katát, Brunszvik Terézt, Bohusné Szögyény Antóniát, Teleki Blankát, Bezerédj Amália mesekönyvirót, Kossuth Zsuzsannát, Wass Ottiliát, Lebstock Máriát, Torma Zsófiát, Erzsébet királynét, Sass Flóra felfedezőit, Tormay Cécile-t, Tüdős Klárát, Boldog Salkaházi Sárát, Tóth Ilonát.*

A *Magyar Nagyasszonyok* c. kiállítási anyag hozzásegít bennünket a feledésbe merült történelmi személyiségek felfedezéséhez és ahhoz is, hogy rajtuk keresztül örökségünket még inkább megismerjük és megbecsüljük. Különösen fontos az egészséges önismeret, és az, hogy valóságos értékeinket ne torz és ránk erőltetett tükrökön át érzékeljük, hanem az önismeret tükrében ismerjük meg azokat – a hibáinkkal együtt –, hogy megtudhassuk milyenek is vagyunk valójában, hol a helyünk a népek sorában és versenyében; mennyit is nyomunk a lelkiismeret, a haza, az emberiség és a jó Isten mérlegén.

2. Józsa Judit: „Magyar örökség – Magyar Erények” (Állandó kiállítás) rövid ismertetője:

Az erény olyan készséget jelent, amely az embert és tetteit jóváteszi. Aquinói Szent Tamás erénytana áll legközelebb Józsa Judithoz, ezt fogadja el, e szerint él. Ő a keresztény erkölcsi életet a három *isteni* és a négy *sarkalatos erény* alapján fejti ki. Erénytanaiba beledolgozta az arisztotelészi, a sztoikus és az újplatonikus meglátásokat, valamint a korábbi teológusok tanításait is.

Józsa Judit ennek megfelelően fogalmazta meg és képzelte el azokat az erényeket, amelyeket alapvetőnek érzett a magyar nép életében is, így három isteni – *Hit, Remény, Szeretet* – és a négy emberi – *Okosság, Igazságosság, Erősség, Mértékletesség* – erényre esett a választása. Továbbá kiválasztotta a magyar nép jellemvonásai közül a hét legfontosabbat – *Hazaszeretet, Összetartás, Vallásosság, Hősiesség, Bátorság, Kreativitás, Büszkeség* –, de nem állította szembe a hét bűnnel, hanem csak és kizárólag a jó tulajdonságokat mintázta meg. Az erénykatalógusa kompozícióival új műfaj született. *Jókai Anna* író a megnyitóbeszédében, magyarul *hundala* vagy *hondala* szavakkal nevezte el őket.

A magyar parasztság a múltból nemcsak egy-egy motívumot, emléktöredéket hozott magával, hanem az egész motívumkincsben, mint összefüggő jelrendszerben, elrejtette ősi világszemléletének alapvető elemeit is. A világ jelenségei között érzékfeletti összefüggés létezik és ezt a transzcendens tudást a hagyomány szimbólumrendszerekben őrizte meg. A hagyományos közösségek jelképeket teremtő, jelképekben gondolkodó, azokat átörökítő emberekből álltak. A szimbólumok rendszerén keresztül alakult ki egy közösség identitása is.

Ez a világlátás, a jelekben rögzített és jelekkel közvetített tudás pedig ma is érvényes üzenettel szól. Nem véletlen az anyaghasználat: minden kompozíció alapja, „gyökere” egy vastag, erős és gyönyörű éreztű csomoros nyárfa, amelyen a törékeny erkölcsi tulajdonságok szimbólumaként jelennek meg az úgynevezett papíragyagból készült, kétszer égetett, áttört, szinte csipkeszerű, légiesen törékeny reliefek.

Józsa Judit kerámiaszobrász művészettörténész ismereteire támaszkodva, az ikonográfia tudatos használatával az egyetemes Isten-tudatot, a keresztény erkölcsi rendet, a magyar népi hagyományt, ősi örökségünket magyarság-tudattal ötvözve alkot. Nemcsak esztétikai élményt szeretne nyújtani a szellemi-lelki értékekre fogékony látogatónak, hanem egyúttal történelmet, művelődéstörténetet, asszociációs látást is. Célja a magyar társadalomban az egészséges önismeret elérése, ugyanakkor felhívja a figyelmet értékeinkre, megerősítve nemzettudatunkat és helyes önértékelésünket Európa szívében.